

ច្បាប់ទប់ស្កាត់អំពើហិង្សា



តើអ្នកប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាត្រូវទទួលទោសដែរឬទេ?
មាត្រា ៣៥
 អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារទាំងឡាយណា ដែលចូលជាបទល្មើស ព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដោយយោងតាមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ ជាធរមាន។



តើតួនាទីយេនឌ័រគឺជាអ្វី?
 គឺជាតួនាទី ឬ ការងាររបស់បុរស និងស្ត្រីដែលកំណត់ដោយសង្គម។ ឧទាហរណ៍៖ បុរសជាអ្នកដឹកនាំ ស្ត្រីជាអ្នកមើលថែទាំកូន។

- តួនាទីយេនឌ័រ មាន ៣ ប្រភេទ**
- តួនាទី/ការងារមានកម្រៃ៖ ការងារកែច្នៃម្ហូបអាហារ ការលក់ដូរ ស៊ីឈ្នួល អ្នកធ្វើការងារមន្ត្រីរាជការ អ្នកធ្វើការងារអង្គការនានា។
 - តួនាទី/ការងារមិនមានកម្រៃ៖ ការងារផ្ទះសំបែង ចម្អិនម្ហូប អាហារ ថែទាំគ្រួសារ អប់រំកូនចៅ។
 - តួនាទី/ការងារសហគមន៍៖ ការងារស្ម័គ្រចិត្ត ដូចជាការចូលរួម លើកផ្លូវលំ ស្ដារប្រលាយ ស្ដារស្រះសហគមន៍ ចូលរួមការងារ អភិវឌ្ឍន៍ក្នុងភូមិ ឃុំ សង្កាត់ និងស្រុក ខណ្ឌ ធ្វើអនាម័យក្នុងភូមិ ធ្វើបុណ្យក្នុងភូមិ។ល។

- ទំនាក់ទំនង និងតម្លៃនៃការងារ៣ ប្រភេទ**
- ការងារផ្ទះសំបែង ជួយបំពេញឲ្យការងារក្រៅផ្ទះ ឬការងារក ប្រាក់ចំណូល**
- ការងារសហគមន៍ បង្កើននូវភាពស្និតស្នាល និងជួយគ្នាទៅវិញទៅមកនៅក្នុងភូមិ ឃុំ
 - ការងារទាំង៣ប្រភេទនេះ មានតម្លៃ និងមានសារៈសំខាន់ដូចគ្នា និងមានទំនាក់ទំនងគ្នាទៅវិញទៅមកមិនអាចកាត់ផ្ដាច់បាន



អង្គការកម្ពុជាដើម្បីសុខភាពនិងការអប់រំសហគមន៍លើក



- មុនចាប់ផ្ដើមកិច្ចប្រជុំអ្នកអប់រំត្រូវធ្វើការណែនាំ៖**
១. មតិស្វាគមន៍.....
 ២. បង្ហាញឈ្មោះ.....
 ២. តួនាទី.....
 ៣. មកពីអង្គការ.....
 ៤. គោលបំណងនៃកិច្ចប្រជុំ.....
 ៥. រយៈពេលនៃកិច្ចប្រជុំ.....



អំពើហិង្សាគឺជាអ្វី?
 អំពើហិង្សាសំដៅយកការរំលោភបំពាន ឬបង្ខិតបង្ខំផ្លូវចិត្ត ផ្លូវកាយ ផ្លូវភេទ ផ្លូវសេដ្ឋកិច្ច រួមបញ្ចូលទាំងការប្រមាថមាក់ងាយ ការគំរាមគំហែង ការដាក់ឱ្យនៅឯកោដាច់ពីគេឯង និងការរំលោភបំពានផ្នែកជីវភាពសេដ្ឋកិច្ចពីសំណាក់បុគ្គលម្នាក់ ឬច្រើន ដើម្បីត្រួតត្រាទៅលើបុគ្គលផ្សេងៗទៀត។



តើអំពើហិង្សាមានប៉ុន្មានប្រភេទ?
 អំពើហិង្សាមាន៤ប្រភេទ

១. **អំពើហិង្សាផ្លូវកាយ មានដូចជា៖** រុញ ប្រាន វាយដំ ទាត់ជាក់ ទះកំផ្លៀង វាយនឹងវត្ថុ គប់នឹងវត្ថុ អំពើផ្សេងទៀតដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់...។ល។
២. **អំពើហិង្សាផ្លូវចិត្ត មានដូចជា៖** អាកប្បកិរិយាមួយចំនួន ដូចជា ៖ស្រែក ជេរ ប្រមាថ ធ្វើឲ្យអាម៉ាស់ រិះគន់ គំរាម កំហែង ការប្រើពាក្យអសរុះ ...។ល។

៣. អំពើហិង្សាផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច មានដូចជា៖ ការបដិសេធមិនឲ្យ ដៃគូគ្រប់គ្រងធនធានសំខាន់ៗដូចជា ៖ ការមិនផ្តល់ថវិកា បំផ្លិច បំផ្លាញទ្រព្យការមិនជួយផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុការបិតសិទ្ធិសេរីភាពក្នុង ការរកប្រាប់ចំណូល

៤. អំពើហិង្សាផ្លូវភេទ មានដូចជា៖ ការបង្ខំឱ្យរួមភេទ ការ ចាប់រំលោភ បទប្រទូស្តកេរ្តិ៍ខ្មាស ការបង្ខំឱ្យរៀបការ ឬរុករាន ផ្លូវភេទ...។ល។



មូលហេតុអ្វីដែលបង្កអោយមានអំពើហិង្សា?

មូលហេតុដែលបង្កឱ្យមានអំពើហិង្សា

- ចង់បានអំណាចមកត្រួតត្រាលើសមាជិកក្រុមគ្រុមគ្រួសារ
- ចង់អោយគេគោរពកោតខ្លាច និងធ្វើតាមតម្រូវការរបស់ខ្លួន
- ចង់បង្ហាញថាខ្លួនឯងជាមនុស្សខ្លាំងពូកែ
- ខ្វះវិធីគ្រប់គ្រងកំហឹងខ្លួនឯង
- ខ្វះទឹកចិត្តមេត្តាសណ្តោះសប្បុរស
- ខ្វះការអត់អោនអាជ្ញាស្រ័យ

កត្តាជំរុញដែលបង្កឱ្យមានអំពើហិង្សា

☛ កត្តាជំរុញគឺជាកត្តាដែលជំរុញឱ្យមានអំពើហិង្សាលើស្ត្រី ឬ បង្កើនហានិភ័យនៃអំពើហិង្សាលើស្ត្រី និងជះឥទ្ធិពលលើ ប្រភេទ និងទំហំនៃអំពើហិង្សាលើស្ត្រីក្នុងគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន។ កត្តា ជំរុញមិនបង្កឱ្យមានអំពើហិង្សាលើស្ត្រីឡើយ ទោះបីជាវាពាក់ព័ន្ធ នឹងអំពើមួយចំនួននៃការប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាលើស្ត្រីក៏ដោយ។

☛ ការប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន ឬគ្រឿងស្រវឹង ជាកត្តាជំរុញ ប៉ុន្តែមិនមែនអ្នកសេពគ្រឿងញៀន ឬគ្រឿងស្រវឹងទាំងអស់ សុទ្ធតែវាយប្រពន្ធរបស់ខ្លួន ឬចាប់រំលោភស្ត្រីឡើយ។

☛ ភាពក្រីក្រ អវិជ្ជា ប្រចំណូល ...ជាកត្តាជំរុញ ប៉ុន្តែមិនមែនស្ត្រី និងក្មេងស្រីក្រីក្រទាំងអស់សុទ្ធតែទទួលរងការបំពានផ្លូវភេទ ឬត្រូវធ្វើការងារផ្លូវភេទឡើយ។

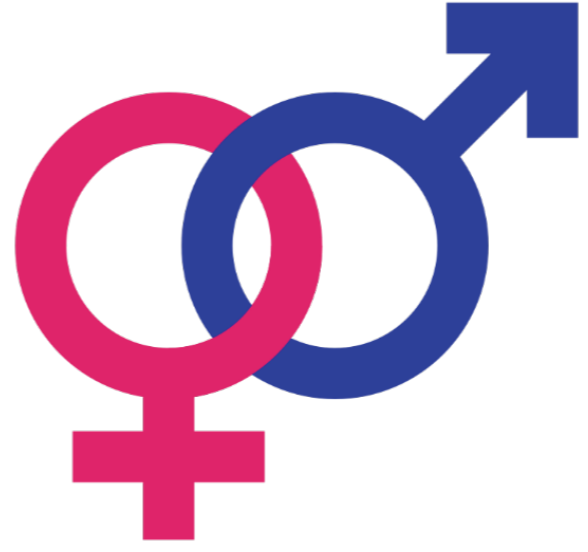
☛ កត្តាជំរុញជាច្រើនអាចត្រូវបានលុបបំបាត់ ឬកាត់បន្ថយ ច្រើនតាមរយៈសកម្មភាពទប់ស្កាត់។



តើអំពើហិង្សាទាំងឱ្យមានផលប៉ះពាល់អ្វីខ្លះ?

- **ផ្លូវកាយ** - របួសស្នាម ពិការ បាត់បង់ជីវិត បាត់បង់ធនធាន មនុស្ស
- **ផ្លូវចិត្ត** - ភ័យខ្លាច បាក់ស្បាត អារម្មណ៍មិនហ្នឹងនរ អស់ សង្ឃឹម ឡប់សតិ វិកលវិក អាចធ្វើអត្តឃាត
- **ផ្លូវសេដ្ឋកិច្ច** - ខូចខាតទ្រព្យសម្ភារៈ វិបត្តិជីវភាពគ្រួសារ បង់ខាតលើការចំណាយលើការព្យាបាលរបួស ចំណាយ លើការជួសជុល ឬ ទិញរបស់ប្រើប្រាស់
- **ផ្លូវភេទ** - បង្កការឈឺចាប់ផ្លូវចិត្ត មានភាពភ័យខ្លាច ភាព តក់ស្លុត រស់នៅមិនស្ងប់ អារម្មណ៍មិនល្អ អាចធ្លាក់ទៅក្នុង ការជួញដូរផ្លូវភេទ អាចធ្វើអត្តឃាត ឬ ចង់គំនុំសងសឹក។

យេនឌ័រ



តើយេនឌ័រគឺជាអ្វី?

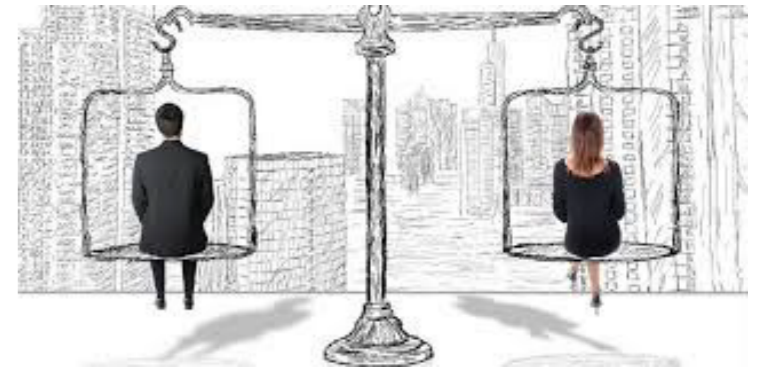
- យេនឌ័រ សំដៅដល់លក្ខណៈខុសគ្នាឬទំនាក់រវាងប្រុសនិង ស្រី ដែលបង្កើតឡើងដោយសង្គម លក្ខណៈនេះ រួមមានដូច ជា តួនាទី, អាកប្បកិរិយា, សកម្មភាព និងលក្ខណៈដទៃទៀត ដែលសង្គមចាត់ទុកជាការសមស្របសម្រាប់មនុស្សប្រុសនិង មនុស្សស្រី។ ប៉ុន្តែយើងអាចផ្លាស់ប្តូរនិងកែប្រែវាបាន

អំពើហិង្សាយេនឌ័រ



☛ អំពើហិង្សាយេនឌ័រគឺជាអំពើហិង្សាដែលបង្កឡើងលើជនណា ម្នាក់ ដោយសារតែយេនឌ័ររបស់ពួកគេ។ ពាក្យយេនឌ័រមិនមែន សំដៅលើភេទរបស់មនុស្សទេ មានន័យថាមិនសំដៅលើភេទ ស្រីនោះទេ ពោលគឺសំដៅទាំងភេទស្រី និងប្រុស និងអ្នក ស្រលាញ់ភេទដូចផងដែរ

សមភាពយេនឌ័រ



តើសមភាពយេនឌ័រមានន័យដូចម្តេច?

- សមភាពយេនឌ័រ សំដៅទៅដល់ សិទ្ធិស្មើភាព គ្នា, ការទទួល ខុសត្រូវស្មើភាពគ្នា និងឱកាសស្មើភាពគ្នា រវាងស្ត្រីនិងបុរស, ក្មេងប្រុសនិងក្មេងស្រី។
- សមភាព មិនមែន មានន័យថា ស្ត្រីនិងបុរស នឹងមាន លក្ខណៈ ដូចគ្នានោះទេ ប៉ុន្តែ មានន័យថា សិទ្ធិ ការទទួលខុសត្រូវ និង ឱកាស របស់បុរសនិងស្ត្រី នឹងមិនពឹងអាស្រ័យទៅលើការដែល គាត់កើតមកជាប្រុសឬស្រីនោះទេ។
- សមភាពយេនឌ័រ មានន័យថា ផលប្រយោជន៍, តម្រូវការ និងអាទិភាព របស់បុរសនិងស្ត្រី ត្រូវបានយកមកពិចារណា តាមរយៈការទទួលស្គាល់ភាពចម្រុះនៃក្រុមផ្សេងៗរបស់បុរស និងស្ត្រី។ សមភាពយេនឌ័រ មិនមែនជាបញ្ហារបស់ស្ត្រីនោះទេ ប៉ុន្តែ គួរមានទាក់ទងនិងចូលរួមដោយពេញលេញពីបុរស ក៏ដូច ជាពីស្ត្រី។